

Uluslararası Beşeri Bilimler ve Sanat Dergisi
International Journal of Humanities and Art

<http://www.trkdergisi.com>

Araştırma Makalesi / Research Article

e-ISSN:2757-6388

trk dergisi

2024

5(1):34/53

Geliş Tarihi / Receive : 15.01.2024

Kabul Tarihi / Accepted : 01.07.2024

**Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan
Türkçe Yaşamak Setinin (A1, A2) Kültür Aktarımı Açısından
Değerlendirilmesi**

**Evaluation of the Turkish Living Set (A1, A2) Used in
Teaching Turkish as a Foreign Language in Terms of Cultural
Transfer**

Bilge TOMBAK

**Türkçe Öğretmeni / Anadolu Kalkınma Vakfı Ortaokulu / Bolu Abant İzzet
Baysal Üniversitesi Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Öğrencisi**

bilgetombak14@gmail.com

0009-0000-6055-6893

Atıf/Cite as: TOMBAK, B. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Türkçe Yaşamak Seti (A1, A2) Kültür Aktarımı Açısından Değerlendirilmesi. *Trk Dergisi*, 5(1), 34–53

İntihal /Plagiarism: Bu makale, en az iki hakem tarafından ve bir intihal programında incelenmiş intihal içermediği teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two reviewers and in a plagiarism program and has been confirmed to be free of plagiarism.

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Türkçe Yaşamak Setinin (A1, A2) Kültür Aktarımı Açısından Değerlendirilmesi

Evaluation of the Turkish Living Set (A1, A2) Used in Teaching Turkish as a Foreign Language in Terms of Cultural Transfer

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Türkçe Yaşamak Setinin (A1, A2) Kültür Aktarımı Açısından Değerlendirilmesi

Özet

Köklü bir geçmişe sahip Türk milleti, oluşturduğu dil aracılığıyla birçok edebi eserler meydana getirmiştir. Bu eserlerin içindeki kültürel unsurlar dilin en önemli varlıklarıdır. Dil öğretiminde kullanılan ders kitapları önemli bir yere sahiptir. Gelişen teknoloji ile yabancı dil öğrenimi ihtiyacı günden güne artmaktadır. Bu sebeple yabancı dil öğretiminde kitaplar önemli bir yere sahiptir, aynı zamanda hedef dili öğrenirken o dilin ait olduğu kültür ve medeniyet önemlidir. Bu bağlamda da yabancılara Türkçe öğretimi için kurumlar tarafından birçok Türkçe ders kitabı kaleme alınmıştır. Bu çalışmada Türkçe Yaşamak (A1, A2) ders kitabı seti kültür aktarımı bakımından incelenmiştir. Araştırma yöntemi nitel araştırma yöntemi olan doküman analizi ile belirlenmiştir. Verilerin çözümlenmesi ise betimsel analiz yöntemiyle incelenmiştir. Türkçe öğretiminde kullanılan Türkçe Yaşamak Seti (A1 ve A2) kültürel öğeler bakımından A1 seviyesinde 48 öge A2 seviyesinde ise 104 öge tespit edilmiştir. 61 öge ile şehirler ve tarihi yerler başta olmak üzere onu takiben 25 öge sanat, spor ve edebiyat; 18 öge deyim, atasözü ve özlü sözler; 15 öge yemek kültürü; 12 öge inanışlar; 7 öge gelenekler; 7 öge kültürel söyleyişler; 3 öge sosyal yaşam ve diğerleri; 2 öge haberleşme ve ulaşım; 2 öge giyim başlıkları yer almaktadır. Bu başlıklara bakıldığı zaman, bazı başlıklarda çok az ögeye yer verildiği tespit edilmiştir. Ayrıca özellikle şehirler başlığında sık sık aynı şehirlere yer verildiği görülmektedir. Yöresel yemeklerimize de çok az yer verilmiştir. Kültürümüze ait daha fazla ögeye yer verilmesi gerekmektedir. Diğer bir eksiklik de metindeki görsellerin renksiz ve konuyla ilgisiz oluşudur. Verilen görsellerin bağlamla ilgili ve estetik olması gerekmektedir. Tüm bu incelemeler sonucunda ders kitaplarında kültür aktarımıyla ilgili eksiklikler tespit edilmiş ve bunların giderilmesi için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kültür Aktarımı, Yabancılara Türkçe Öğretimi, Dil, Temel Düzey(A1, A2)

Abstract

The Turkish nation, which has a long history, has created many works thanks to the language it has created. Cultural elements among these works are the most important assets of language. Books have an important place in language teaching. The need for foreign language learning is increasing with the developing technology. For this reason, books have an important place in foreign language teaching, at the same time, while learning the target language, the cultural transfer of that language is as important as learning the language. In this context, many books have been written by institutions for teaching Turkish to foreigners. In this study, Turkish Yaşamak (A1,A2) textbook set was analyzed in terms of culture transfer. The research method was determined by document analysis, which is a qualitative research method. The analysis of the data was analyzed by descriptive analysis method. The Turkish Living Set (A1 and A2) used in teaching Turkish has 48 items at A1 level and 104 items at A2 level in terms of cultural elements. 61 items are cities and historical places, followed by 25 items on arts, sports and literature; 18 items on idioms, proverbs and sayings; 15 items on food culture; 12 items on beliefs; 7 items on traditions; 7 items on cultural sayings; 3 items on social life and others; 2 items on communication and transportation; 2 items on clothing. When these headings are examined, it is determined that very few items are included in some headings. In addition, it is seen that the same cities are frequently included, especially in the title of cities. Our local dishes are also given very little space. More elements of our culture should be included. Another deficiency is that the visuals in the text are colorless and irrelevant to the subject. The visuals should be context-related and aesthetic. As a result of all these examinations, deficiencies in culture transfer have been identified and suggestions have been made for their elimination.

Keywords: Culture Transfer, Teaching Turkish to Foreigners, Language, Basic Level (A1, A2)

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Türkçe Yaşamak Setinin (A1, A2) Kültür Aktarımı Açısından Değerlendirilmesi

Evaluation of the Turkish Living Set (A1, A2) Used in Teaching Turkish as a Foreign Language in Terms of Cultural Transfer

Giriş

Dil, temeli ne zaman atıldığı bilinmeye insanlar arasında teknoloji ne kadar gelişse de önemini hiçbir zaman yitirmeyen bir iletişim aracıdır (Ergin, 1990). Araştırmacılar tarafından dilin birçok tanım yapılmıştır. Bunlardan bazıları şunlardır:

İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan, uzlaşmaya dayalı olarak oluşturulmuş sesli veya görsel işaretler sistemi; lisan, zeban (TDK, 2020). Dil, bir anda düşünemeyeceğimiz kadar çok yönlü, değişik açılardan bakınca başka nitelikleri beliren, kimi sınırlarını bugün de çözemediğimiz büyüklü bir varlıktır. O gerek insan gerek toplum gerekse insan ve toplumdaki ayrı düşünülemez olan bilim, sanat, edebiyat, teknik gibi bütün alanlarla ilgili bulunan, aynı zamanda onları meydana getiren bir kurumdur (Aksan, 1995). Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli anlaşmalar sistem, seslerden örülmüş içtimai bir müessesedir (Ergin, 1990). Dil, en basit tanımı ile bir bildirim aracıdır. Bir toplumu oluşturan kişilerin duygu ve düşüncelerinin, o toplumda ses ve anlam bakımından ortak öğelerden ve kurallardan yararlanarak başkalarına aktarılmasını sağlayan çok yönlü ve gelişmiş bir sistemdir (Korkmaz, 2007).

Byram'a göre (1997) kültürel farkındalık öğrencilerin kendi kültürünün değerlerini, inançlarını ve eylemlerin yabancı bir kültürle karşılaştırarak sorgulaması ve farklılıkları anlama yetisidir. Böylelikle kişi hedef kültürdeki insanların adetlerini, inançlarını ve kültürel değerlerini anlamasını kolaylaştırır. Dil ve kültür arasında ayrılamaz bir bağ vardır. Bu yüzden de ikinci bir dil öğretiminde öncelikle hedef dilin kültürü üzerinde bir farkındalık kazandırılması gerekir. Böylelikle sadece kelime ve kelime gruplarının anlamını değil onların neden ve niçin yapıldığı hakkında da bilgi sahibi olunur.

İnsanlar toplum içinde birlikte yaşadıkları için iletişim kurmaya ihtiyaç duyarlar. Mutluluklarını, hüznelerini, hayallerini ve isteklerini dil aracılığıyla aktarırlar. Bu sebepten insanlar dil öğretimi ve öğrenimi konusunda çok eskiden beri çalışmalar yapmaktadır. Gelişen teknolojiyle beraber insanların farklı ülkeleri tanıma ve eğitim alma yönelimleri artmıştır. Bununla birlikte 1990'lı yılların başında bağımsız Türk cumhuriyetleri ve akraba topluluklardan yükseköğrenim görmek için gelen

öğrencilerin başlattığı Türkçe öğrenme süreci zamanla farklı coğrafyalardaki öğrencilerin talepleri ile çok hızlı gerçekleşmiştir. Yabancı öğrencilerin taleplerini karşılamak için de TÖMER Ankara Üniversitesi bünyesinde 1984'te kurulmuştur. Zamanla farklı üniversitelerin bünyesinde de TÖMER kuruluşlar yaygınlaşmıştır. Dil öğrenimde en önemli materyallerden biri kitaplardır. Dil ile birlikte kültür aktarımını büyük ölçüde bu kitaplar gerçekleştirmektedir. Yabancı dil öğretiminde kültür aktarımı konusuna büyük önem veren Avrupa ülkeleri, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde gerçekte bir dilin konuşulduğu toplum ya da toplumların bilgisinin ve kültürünün, dünya için evrensel bir değer taşıdığı vurgulanarak yabancı dil öğretimi ders kitaplarındaki kültüre ait unsurları (CEF 2001);

1. Günlük yaşam; yiyecek-içecekler, yemek zamanları, sofrâ âdabı, ulusal bayramlar, çalışma saatleri ve uygulamaları, boş zaman etkinlikleri (hobiler, spor, okuma alışkanlıkları, medya),
2. Yaşam şartları; yaşam standartları (bölgesel, sınıfsal ve etnik farklılıklar), barınma olanakları, sosyal yardım düzenlemeleri,
3. Kişiler arası ilişkiler (güç ve çıkar ilişkileri dâhil), toplumdaki sınıf yapısı ve sınıflar arası ilişkiler, cinsler arası ilişkiler, aile yapısı ve aile bireyleri arasındaki ilişkiler, nesiller arası ilişkiler, iş ortamındaki ilişkiler, toplum ile polis ve resmî görevliler arasındaki ilişkiler, ırk ve toplum ilişkileri, siyasi ve dini gruplar arasındaki ilişkiler,
4. Değerler, inanışlar ve tutumlar, sosyal sınıf, meslek grubu (akademik, yönetici, sosyal hizmet, usta ve el emekçisi), sağlık (kazanılmış ve kalıtsal), bölgesel kültür, güvenlik, kurumlar, gelenek ve sosyal değişim, tarih; özellikle ikonlaşmış tarihi kişi ve olaylar, azınlıklar (etnik ve dini), ulusal kimlik, ideolojiler, yabancı üniversiteler, yabancı kişiler, sanat (müzik, görsel sanatlar, edebiyat, drama, popüler müzik), mizah (gülmece),
5. Beden dili, beden diline hükmeden örf ve âdetlerin bilgisi kullanıcının/öğrenenin sosyokültürel yetenekleri,
6. Sosyal (toplumsal) âdetler (gelenekler); örneğin, misafir olma ve ağırlamada, dakiklik hediye, giyecek, yiyecek ve içecekler, davranış ve söyleyiş âdetleri, kalış (ziyaret) süresi, vedalaşma,
7. Törenselleştirilmiş davranışlar, dinî tören ve âyinler, doğum, evlilik, ölüm, halka açık gösteri ve törenlerde dinleyici ve seyirci davranışları (tavırları), kutlamalar, festivaller, danslar, disko, vb. olarak belirtmiştir.

Ders kitapları yabancı dil öğretiminin temelini oluşturmaktadır(Erdem, Gün, Karateke, 2015). Dolayısıyla kitaplarda yer alan metin ve etkinlikler kültür aktarımı görevini üstlenmektedir. Bu amaçla Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan Türkçe Yaşamak Öğretim Seti (A1 – A2) ders kitabı kültürel öge aktarımı bakımından Diller için Avrupa Ortak Başvuru

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Türkçe Yaşamak Setinin (A1, A2) Kültür Aktarımı Açısından Değerlendirilmesi

Evaluation of the Turkish Living Set (A1, A2) Used in Teaching Turkish as a Foreign Language in Terms of Cultural Transfer

Metni'nde belirlenen ölçütler doğrultusunda kültürel unsurların tespit edilmesi hedeflenmiştir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırma yöntemi nitel araştırma yöntemi olan doküman analizi ile belirlenmiştir. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Nitel araştırmada doküman incelemesi tek başına bir veri toplama yöntemi olabileceği gibi diğer veri toplama yöntemleri ile birlikte de kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Araştırma Materyali

Bu araştırmada materyal olarak daha önce üzerinde bir araştırmaya rastlanmayan Bolu TÖMER'de kullanılan yabancılara Türkçe öğretim seti olan Türkçe Yaşamak (A1, A2) ders kitabı ele alınmıştır.

Veri Toplama Süreci

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinde kullanılan veri toplama tekniklerinden biri olan doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırma konusunda bilgi barındıran yazılı materyallerin analizi ile alakalıdır. Nitel araştırmalarda doküman analizi tek başına kullanılabilen şekilde farklı veri toplama yöntemleriyle de kullanılabilir. Doküman analizi; araştırmacının amacına yönelik kaynak bulma, okuma, not alma ve değerlendirme aşamalarını içerir (Karasar, 2009). Bu kapsamda Türkçe öğretim seti olan Türkçe Yaşamak (A1, A2) kitapları, Türkçenin yabancılara öğretiminde kültür aktarımı bağlamında doküman analizi yöntemiyle incelenmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analizde elde edilen veriler, daha önceden belirlenen kriterlere göre özetlenir ve yorumlanır. Bu tür çözümlenmelerde amaç elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Bu amaçla elde edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde ortaya koyulur. Daha sonra ortaya konulan veriler açıklanır ve yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri incelenir ve birtakım sonuçlara ulaşılır. (Şimşek ve Yıldırım, 2016)

İncelenecek kaynak kitap belirlenmiş; Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metninde sosyokültürel bilgi başlığı altında kültür aktarımına ilişkin yer alan; "Günlük Yaşam", "Yaşam şartları", "Kişiler arası ilişkiler", "Değerler, inanışlar ve tutumlar", "Beden Dili", "Sosyal âdetler", "Törensel davranışlar" başlıklarında kaynak taraması yapılmış ve veriler tablolaştırılmıştır. Elde edilen tüm veriler ile ilgili sonuçlar Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni tarafından belirlenen başlıklara uygun sınıflandırılmıştır.

Bulgular

Tablo 1: Türkçe Yaşamak A1 Ders Kitabı Kültürel Öğeler

ÜNİTE	ALT ÜNİTELER	KÜLTÜR AKTARIMI
1.Ünite: Tanışma ve Selamlaşma	1.Merhaba 2.Nerelisiniz? 3.Sayılar	1.1. Hitaplar 1.2. Selamlaşma ve vedalaşma 2.1. Cami, çay, Türk kahvesi 2.2. Çeşitli ülke ve şehir isimleri (Türkiye, Urfa ve İstanbul)
2.Ünite: Ailemiz	1.Günlük İşler 2.Nereden Nereye? 3.Dilekler	1. Okçuluk 2. Milli Futbolcu (Arda Turan) 3.1. İstanbul'a ait kültürel unsurlar (Üsküdar, Fethipaşa, Eminönü, balık ekmek) 3.2. Temennide bulunmak
3.Ünite: Gündelik Hayat	1.Geçmiş 2.Kıyaslama 3.Sahiplik 4.İşaret	1.1. İstanbul gezisi (vapur, Kapalı Çarşı, piknik) 1.2. Ramazan ayı (Eyüp Sultan, iftar, cami) 4.1. Manti ve İstanbul 4.2. Türkiye'nin enleri (İstanbul, Rize, Van Gölü)
4.Ünite: Çevre ve Yemek:	1.Yemek 2.Adres	1.1. Sarma, yayla çorbası, Türk kahvesi, İstanbul 1.2. Müslümanlık
5.Ünite: Zaman	1.Saat 2.Önce-Sonra 3.Süreç	1.1. Karabük 1.2. Çay
6.Ünite: Tatil	1.Kendi 2.Alişveriş	1.1. Çay ve Türk kahvesi 1.2. Safranbolu lokumu

1.Ünite: Tanışma ve Selamlaşma

Ünite; "Merhaba", "Nerelisiniz" ve "Sayılar" alt ünitelerden oluşmaktadır. İlk alt ünite olan tanışma ünitesinde genel olarak resmi hitap şekli olan siz hitaplı diyaloglara yer verilmiştir. Sen hitap şekliyle bir metne yer

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Türkçe Yaşamak Setinin (A1, A2) Kültür Aktarımı Açısından Değerlendirilmesi

Evaluation of the Turkish Living Set (A1, A2) Used in Teaching Turkish as a Foreign Language in Terms of Cultural Transfer

verilmiştir. Etkinliklerde iyi günler, hoşça kal, güle güle, hoş bulduk gibi ifadeler yer verilmiştir. Ayrıca görsellerde tokalaşma davranışlarına yer verilmiştir. Bu bölümdeki etkinliklerde cami, çay, Türk kahvesi gibi ülkemizin sembolü haline gelen görsellere yer verilmiştir. Nerelisiniz alt ünitesindeki diyaloglarda çeşitli ülke isimlerine yer verilmiştir. Bu ülkelerden biri de Türkiye'dir ve Türkiye'nin İstanbul ve Urfa şehirlerinden bahsedilmiştir.

2.Ünite: Ailemiz

Ünite; "Günlük İşler", "Nereden Nereye?", "Dilekler" alt ünitelerinden oluşmaktadır. Bu ünitenin ilk alt ünitesinde hazırlık çalışmasında çeşitli etkinliklere yer verilmiştir. Bu etkinliklerden birinde "ok atıyorum" cümlesi ve görseli bulunmaktadır. Burada Türklerin ata sporu olan okçuluğa kısaca değinilmiştir. İkinci bölümde "kaç, kaçınıcı" gibi ifadeler öğretilmeye çalışılmıştır. Burada hazırlık çalışması olarak verilen etkinlikte milli futbolcumuz Arda Turan'a yer verilmiştir. Üçüncü alt bölümde hafta sonunu anlatan metinde İstanbul'a ait kültürel unsurlara yer verilmiştir. Bunlar: Üsküdar, Fethipaşa, Eminönü, balık ekmek, vapur, martılara simit atmak gibi ifadelerdir. "Dilekler" bölümünde günlük hayatta kullandığımız geçmiş olsun, kolay gelsin, mutlu yıllar, iyi tatiller, mutluluklar, bol şans, çok yaşa gibi ifadeler yer verilmiştir.

3.Ünite: Gündelik Hayat

Ünite; "Geçmiş", "Kıyaslama", "Sahiplik", "İşaret" gibi alt ünitelerden oluşmaktadır. Bu ünitenin ilk konusunda tatilde ne yaptığını anlatan metinde İstanbul, Kapalı Çarşı, vapur, piknik gibi ifadeler yer verilmiştir. "Günlük İşler" adlı okuma metninde ise misafir ve misafir ağırlama kültürel ögesine değinilmiştir. Yine bu bölümde "Eyüp Sultan'da Ramazan" adlı dinleme metninde yer alan Ramazan, iftar, cami gibi ifadeler Türklerin dini inancını yansıtan ifadelerdir. İşaret zamirlerinin anlatıldığı bölümde ise mantı ve İstanbul kavramlarına işaret edilmiştir. Karşılaştırma bölümünde Türkiye ve Dünya'daki enlerden bahsedilmiştir. Burada Rize, İstanbul ve Van Gölü'ne yer verilmiştir.

4.Ünite: Çevre ve Yemek

Ünite; "Yemek" ve "Adres" alt ünitelerinden oluşmaktadır. Bu ünitenin ilk etkinliği olan hazırlık çalışmasında Türk kültürünün önemli yemeklerinden biri olan sarma görseli yer almaktadır. İkinci bir etkinlik olan okuma

metninde yayla çorbası tarifi verilmiştir. Yine bu bölümde Türk kahvesine ve İstanbul'a değinilmiştir. Sıfat tamlamalarının anlatıldığı bölümde ise Müslümanlık kavramına yer verilmiştir.

5.Ünite: Zaman

Ünite; "Saat", "Önce/Sonra", "Süreç" alt ünitelerinden oluşmaktadır. Bu üniteye yeterince Türk kültürü öğelerine rastlanmamıştır. Sadece ilk alt üniteye okuma metninde bir öğrencinin Karabük'te geçirdiği bir günü anlatılmıştır. Burada Karabük ve Türklerin en çok tükettiği içeceklerden olan çaya değinilmiştir. Kültür aktarımı açısından yetersiz bir ünite dir.

6.Ünite: Tatil

Ünite; "Kendi", "Alışveriş" alt ünitelerinden oluşmaktadır. Bu üniteye de yeterli düzeyde kültür öğelerine rastlanmamıştır. İlk bölümde dil bilgisi kısmında çaydan bahsedilmiştir. İkinci olarak da okuma metninde Karabük'te yaşayan yabancı oradaki gününü anlatmış ve şu öğelere yer vermiştir: Türk yemekleri, Safranbolu lokumu ve Türk kahvesine yer verilmiştir. Yine bu da Türk kültürü açısından yetersiz bir ünite dir.

Tablo 2: Türkçe Yaşamak A1 Çalışma Kitabı Kültürel Öğeler

ÜNİTE	ALT ÜNİTE	KÜLTÜR AKTARIMI
1. Ünite: Tanışma ve Selamlaşma	1. Merhaba 2. Nerelisiniz? 3. Sayılar	1. Selamlaşma ve tanışma 3. Çay
2. Ünite: Ailemiz	1. Günlük İşler 2. Nereden Nereye? 3. Dilekler	1.1. Türk kahvesi ve Türk lokumu 1.2. Amasra ve Safranbolu 1.3. Bilmece 2. Şehirler (Karabük, Kayseri, Artvin, Konya)
3. Ünite: Gündelik Hayat	1. Geçmiş 2. Sahiplik 3. Kıyaslama 4. İşaret	1.1. Düğün töreni(bindallı, takı, kına, halk oyunları) 1.2. Maniler 2. Şehirler (Karabük, Kastamonu, İstanbul)
4. Ünite: Çevre ve Yemek	1. Yemek 2. Adres	1. Çay 2. Van 3. Tuz Gölü, Safranbolu lokumu, Bolu, Konya
5. Ünite: Zaman	1. Saat 2. Önce/Sonra 3. Süreç	1. Şehirler (Karabük, Ankara) 2. Takımlar (Galatasaray, Beşiktaş)

**Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan
Türkçe Yaşamak Setinin (A1, A2) Kültür Aktarımı Açısından
Değerlendirilmesi**

**Evaluation of the Turkish Living Set (A1, A2) Used in
Teaching Turkish as a Foreign Language in Terms of Cultural
Transfer**

		3.1. Çay
		3.2. Dini ibadetler(Abdest, namaz)
6. Ünite: Tatil	1. Kendi	2. Adana
	2. Alışveriş	

1.Ünite: Tanışma ve Selamlaşma

Ünite; "Merhaba", "Nerelisiniz" ve "Sayılar" alt ünitelerden oluşmaktadır. İlk alt ünite olan tanışma ünitesinde resmi hitap şekli ve samimi hitaplı diyaloglara yer verilmiştir. Ayrıca ülkemizin sembolü haline gelen içeceklerimizden çaya da değinilmiştir.

2.Ünite: Ailemiz

Ünite; "Günlük İşler", "Nereden Nereye?", "Dilekler" alt ünitelerinden oluşmaktadır. İlk alt ünite verilen metinde Türk kahvesi ve Türk lokumuna yer verilmiştir. Aynı alt ünite verilen metinlerde Amasra ve Safranbolu şehirlerine birde kültürümüze ait olan bilmecelere yer verilmiştir. İkinci alt ünite yine Türkiye'nin şehirlerinden olan Karabük, Kayseri, Artvin ve Konya'ya yer verilmiştir.

3.Ünite: Gündelik Hayat

Ünite; "Geçmiş", "Kıyaslama", "Sahiplik", "İşaret" gibi alt ünitelerden oluşmaktadır. Bu ünitenin ilk metninde Türk düğün törenine yer verilmiştir. Düğünle ilgili bindallı, takı, kına ve halk oyunları kavramlarına yer verilmiştir. Bu alt ünite ayrıca kültür unsurlarımızdan olan maniye yer verilmiştir. İkinci alt ünite verilen etkinliklerde ise Karabük, Kastamonu ve İstanbul şehirlerine değinilmiştir.

4.Ünite: Çevre ve Yemek

Ünite; "Yemek" ve "Adres" alt ünitelerinden oluşmaktadır. Bu ünitenin ilk alt ünitesindeki etkinlikte milli içeceğimiz haline gelen çaya yer verilmiştir. İkinci alt ünite verilen metinde Van iline değinilmiştir. Üçüncü alt ünite verilen etkinliklerde ise Tuz Gölü'ne, Safranbolu lokumuna, Bolu ve Konya şehirlerine yer verilmiştir.

5.Ünite: Zaman

Ünite; "Saat", "Önce/Sonra", "Süreç" alt ünitelerinden oluşmaktadır. İlk alt ünite şehirlerimizden Karabük ve Ankara'ya yer verilmiştir. İkinci alt

ünitede verilen etkinlikte de milli takımlarımıza yer verilmiştir. Son alt ünite de milli içeceğimiz olan çaya ve ayrıca da ibadetlerimizden olan namaz ve abdest kavramlarına yer verilmiştir.

6.Ünite: Tatil

Ünite; "Kendi", "Alışveriş" alt ünitelerinden oluşmaktadır. Bu ünite de yeterli düzeyde kültür öğelerine rastlanmamıştır. Sadece ikinci alt ünite de şehirlere Adana'ya değinilmiştir.

Tablo 3: Türkçe Yaşamak A2 Ders Kitabı Kültürel Öğeler

ÜNİTE	ALT ÜNİTE	KÜLTÜR AKTARIMI
1.Ünite: Zaman Zaman İçinde	1.Masallar ve Hikâyeler	1.1.Safranbolu, Gölcük, Ilgaz, Antalya 1.2.Spor takımları (Galatasaray ve Fenerbahçe) 1.3.Mâni ve tekerleme 2.1.Cem Adrian 2.2. Karabük ve Kastamonu
	2.Ömür Dediğin	
2.Ünite: Bambaşka Hayaller	1.Ne Yapacağız?	1.1. Bolu
	2.Neler Olacak?	1.2.Nişan
	3.Güzel mi Güzel Yerler	1.3.Türk televizyon kanalı 1.4.Türkiye'nin cumhurbaşkanı 2.1.İbadetlerimiz (cami, namaz) 2.2.Samsun, İzmir, İstanbul, Adana, Ankara, Malatya, Erzurum, Muş 3.1.Peribacaları
3.Ünite: Spor ve Sağlık	1.Spor ve Sağlık	1.1. Milli Sporcular (Arda Turan, Naim Süleymanoğlu, Bahri Tanrıku, Hidayet Türkoğlu, Kenan Sofuoğlu, Semih Saygıner) 1.2.Türk yemeği (tavuk sote) 2.1.Deyim (dört gözle beklemek)
	2.Spor da İlkler	
	3.Adres Tarifi	
4.Ünite: Sosyal Yaşam	1.Hobiler	1.1.Filmler (Benim Dünyam ve Tamam mıyız?)

**Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan
Türkçe Yaşamak Setinin (A1, A2) Kültür Aktarımı Açısından
Değerlendirilmesi**

**Evaluation of the Turkish Living Set (A1, A2) Used in
Teaching Turkish as a Foreign Language in Terms of Cultural
Transfer**

	2.Gezi	1.2.Yönetmen (Çağan Irmak)
	3.Sosyal Hayat	1.3.Kastamonu (Sarımsak Festivali)
		1.4.Tekerleme ve Atasözü
		2.1.İstanbul tarihi mekanlar
		2.2.Japon aile hayatı ile Türk aile hayatının karşılaştırması
		3.Rize
5.Ünite: Çevre ve Toplum	1.İş Başvurusu	1.1.Bağlama, ata binme
	2.Çevre	1.2.Deyimler (haber vermek, söz vermek)
	3.Bayramlar	2.1.Deyimler (zarar vermek, israf etmek, zarar görmek)
		2.3.Sanatçı (Cem Özkan'ın Bir Başka Sevgiliyi Sevemem adlı parçası)
		2.4.Safranbolu ve Uludağ
		3.1.Bayramlar (bayram şekeri, bayram namazı, el öpmek, bayramlaşma, sarma, baklava)
		3.2. Deyim (hazırlık yapmak)
		3.3.Bursa, Kütahya, İstanbul, Samsun
6.Ünite: Hayvanlar Alemi	1.Hayvanlar	1.1.Anadolu vaşağı
	2.Dünya	1.2.Deyimler (dikkatli olmak, dikkat çekmek, gözüne kestirmek)

1.Ünite: Zaman Zaman İçinde

Ünite; “Masallar ve Hikayeler” ve “Ömür Dediğin” alt ünitelerinden oluşmaktadır. Ünitenin hazırlık çalışmasında ülkenin (Safranbolu, Gölcük) belli yerlerinden görsellere yer verilmiştir. Okuma metninde Ilgaz’a yapılan bir gezi anlatılmaktadır. Dinleme metninde Antalya şehrine yer verilmiştir. Bu alt temanın etkinlikler bölümünde Galatasaray- Fenerbahçe gibi ülkemizin önde spor takımları, Safranbolu gibi tarihi mekanlar ve tekerleme ve mâni örneklerine yer verilmiştir. Ömür Dediğin alt temasında ise Karabük ismine yer verilir. Okuma metninde de Kastamonu ‘da yaşayan Tahsin Bey’in hayatından bahsedilmiştir. Etkinlikler bölümünde ise Cem Adrian adlı bir müzisyenimizin ismi geçmektedir.

2.Ünite: Bambaşka Hayaller

Ünite; “Ne Yapacağız?”, “Neler Olacak?” ve “Güzel mi Güzel Yerler” alt ünitelerinden oluşmaktadır. Ünite hazırlık çalışmalarında Bolu şehrinin ismine yer verilmiştir. Okuma metninde “nişanlı” kavramına yer almaktadır. Dinleme metninin görselinde devlete ait bir kanalımızın görseline yer verilmiştir. Dinleme metninin etkinliklerinde ülkenin cumhurbaşkanının ismine yer verilir. Neler Olacak alt ünitesinde cami, namaz gibi dini ibadetlerin adları ve Samsun, İzmir illerinin adı geçmiştir. Hava durumu ile ilgili dinleme metninde İstanbul, İzmir, Adana, Ankara, Adana, Samsun, Malatya, Erzurum ve Muş şehirlerinin isimlerine yer verilmiştir. Ünitenin son alt temasında yer alan okuma metninde Peri Bacaları tanıtılmıştır. Konuşma etkinliğinde, “Türk yemeklerinden hangisini biliyorsunuz?” sorusuyla Türk yemekleri tanıtılmıştır.

3.Ünite: Spor ve Sağlık

Ünite; “Spor ve Sağlık”, “Sporda İlkler” ve “Adres Tarifi” alt ünitelerinden oluşmaktadır. Ünitenin hazırlık çalışmalarında spor alanında önemli başarılarla imza atmış milli sporculardan Arda Turan, Naim Süleymanoğlu, Bahri Tanrıku, Hidayet Türkoğlu, Kenan Sofuoğlu ve Semih Saygıner’in görseli ve temsil ettiği spor dalına yer verilmiştir. İlk alt üniteye ait dinleme metninin etkinliklerinde “tavuk sote” yemeğinin ismi geçmektedir. Devamında Sporda İlkler alt başlığının dinleme etkinliği çalışmasında “dört gözle beklemek” deyimine yer verilmiştir. Okuma metninde dünya spor tarihine geçen Türk sporcularından, Naim Süleymanoğlu, Bahri Tanrıku ve Kenan Sofuoğlu tanıtılmıştır.

4.Ünite Sosyal Yaşam

Ünite; “Hobiler”, “Gezi”, “Sosyal Hayat” gibi alt ünitelerden oluşmaktadır. Bu ünitenin ilk konusundaki hazırlık çalışmasında Türk yemekleri sorusuna yer verilmiştir. İlk alt ünitenin okuma metninde “Benim Dünyam” ve “Tamam mıyız?” filmleri tanıtılmış ve ünlü yönetmenlerimizden Çağan Irmak’ın ismine yer verilmiştir. Etkinlik kısmında TÖMER kavramı geçmiştir. Dinleme metninde Kastamonu uluslararası sarımsak festivaline yer verilmiştir. İlk alt temanın sonunda tekerleme ve atasözleri isimlerine özel bir bölüm oluşturulmuştur. İkinci alt tema görselinde İstanbul’un tarihi

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Türkçe Yaşamak Setinin (A1, A2) Kültür Aktarımı Açısından Değerlendirilmesi

Evaluation of the Turkish Living Set (A1, A2) Used in Teaching Turkish as a Foreign Language in Terms of Cultural Transfer

mekânlarının silüetine yer verilmiştir. Okuma metninde Japon aile hayatıyla karşılaştırılarak Türk aile hayatı anlatılmıştır. Üçüncü alt ünitenin dinleme metninde Rize tanıtılıp ve onunla ilgili görsellere yer verilmiştir.

5.Ünite: Çevre ve Toplum

Ünite; "İş Başvurusu", "Çevre" ve "Bayramlar" gibi alt ünitelerden oluşmaktadır. Ünitenin hazırlık çalışmalarında bağlama, ata binme ve okçuluk gibi milli unsurların görsellerine yer verilmiştir. İlk alt ünitenin okuma metninde gündelik hayatta kullanılan "hoşça kalın" ve "haber vermek" deyimine değinilmiştir. Dil bilgisi etkinlik kısmında ise "söz vermek" deyimini kullanılmış. Konuşma etkinliğinde, "Türk yemeklerinden hangisini biliyorsunuz?" sorusuyla Türk yemekleri tanıtılmıştır. İkinci alt ünitenin okuma metninde zarar vermek, israf etmek ve zarar görmek deyimlerine yer verilmiştir. Dinleme metninde ise Cem Özkan'ın seslendirdiği "Bir Başka Sevgiliyi Sevemem" parçasına yer verilmiştir. Dil bilgisi etkinlik kısmında Safranbolu şehrine ve Uludağ ismi yer almaktadır. Üçüncü alt ünitenin okuma metninde bayramlar anlatılmıştır. Bu metinde "bayram şekeri, bayram namazı, el öpmek, akraba ziyaretleri (bayramlaşma), bayram ikramları (sarma, baklava)" gibi kültürümüze özgü kavramlara yer verilmiştir. Ayrıca "hazırlık yapmak" deyimini metinde kullanılmıştır. Dil bilgisi etkinlik kısmında Bursa, Kütahya, İstanbul ve Samsun illerinin isimlerine ve günlük hayatta kullandığımız "hoş geldin" kelimesine yer verilmiştir.

6.Ünite: Hayvanlar Âlemi

Ünite; "Hayvanlar" ve "Dünya" alt temalarından oluşmaktadır. İlk alt temanın okuma metninde Anadolu vaşağından bahsedilmiştir. Ayrıca metinde dikkatli olmak, dikkat çekmek ve gözüne kestirmek deyimlerine yer verilmiştir.

Tablo 4: Türkçe Yaşamak A2 Çalışma Kitabı Kültürel Öğeler

ÜNİTE	ALT ÜNİTELER	KÜLTÜR AKTARIMI
1.Ünite:	1.Masal ve Hikâye 2.Ömür Dediğin	1.1.Karabük/Pilavtepe ve Kastamonu Kalesi 1.2.Fıkra (Nasreddin Hoca) 1.3.Özlü söz (Ben gelmedim kavga için, benim işim sevgi için... Yunus Emre) 2.1.Türkiye'nin il ve ilçeleri (Kapadokya, Antalya, Ankara, Bolu, İstanbul, Gölçük,

		Abant, Bursa) 2.2.Piknik ve aile büyüğü babaanne 2.3.Öğretmenler günü
2.Ünite	1.Ne Yapacağız? 2.Neler Olacak? 3.Güzel mi Güzel Yerler	1.1.Türkiye’de yapılacak aktiviteler (çay bahçelerini gezmek, çay toplamak, balık tutmak) 2.1.İbadetlerimiz (namaz kılmak, abdest almak)
3.Ünite	1.Spor ve Sağlık 2.Spor da İlkler 3.Adres Tarifi	1.1.Su böreği 2.1.Safranbolu ve İstanbul 2.2.Milli sporumuz (güreş)
4.Ünite	1.Hobiler 2.Gezi 3.Sosyal Hayat	1.1.Yazar (Mustafa Kutlu’nun Uzun Hikâye adlı eseri) 1.2.Karabük, İstanbul, Bursa, Ankara 2.1.Mahalle Kültürü 2.2.Dini Bayram 3.1.Atasözleri (Ne oldum dememeli ne olacağım demeli, ya görüdüğün gibi ol ya da görüdüğün gibi ol)
5.Ünite	1.İş Başvurusu 2.Çevre 3.Bayramlar	1.1.Ankara, Çankırı, İstanbul 1.2.Ağrı Dağı 1.3.Saz 1.4.Türk kahvesi 2.1.Uludağ
6.Ünite	1.Hayvanlar 2.Dünya	1.1.Çorum, Safranbolu, Ümraniye 1.2.Ayran 1.3.Çelik çomak oyunu 2.1.Burma tatlısı 2.2.Atasözü (Erken kalkan erken yol alır) 2.3.Türk ozanı (Âşık Veysel)

1.Ünite: Zaman Zaman İçinde

Birinci ünite “Masal ve Hikâye” ve “Ömür Dediğin” alt ünitelerinden oluşmaktadır. İlk etkinlikte “Karabük / Pilavtepe ve Kastamonu / Kastamonu Kalesi” metinlerine yer verilmiştir. Ayrıca anlatılan yerlerle ilgili görseller eklenmiştir. Daha sonra resimleyen bir görselle birlikte Nasrettin Hoca’nın bir fıkrasına yer verilmiştir. Etkinliğin altında Yunus Emre’ye ait olan “ Ben gelmedim kavga için, benim işim sevgi için...” sözüne yer verilmiştir. Etkinliklerde Kapadokya, Antalya, Ankara, Bolu, İstanbul, Gölcük, Abant, Bursa gibi Türkiye’nin il, ilçe ve gezilebilecek turistik mekânlarından bahsedilmiştir. Bir etkinlikte bir ailenin pikniğe gitmesinden, babaanne ile sohbet edilmesinden ve öğretmenler gününden bahsedilmiştir. Böylece hem evrensel hem ulusal hem manevi değerlerimiz aktarılmıştır.

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Türkçe Yaşamak Setinin (A1, A2) Kültür Aktarımı Açısından Değerlendirilmesi

Evaluation of the Turkish Living Set (A1, A2) Used in Teaching Turkish as a Foreign Language in Terms of Cultural Transfer

2.Ünite: Bambaşka Hayaller

İkinci ünite "Ne Yapacağız?", "Neler Olacak?" ve "Güzel mi Güzel Yerler" alt ünitelerinden oluşmaktadır. Etkinlikte Türkiye'nin şehirlerinden ve yapılabilecek aktivitelerden bahsedilmiştir. Örneğin: çay bahçelerini gezmek, çay toplamak ve balık tutmak gibi. Bir başka etkinlikte ise namaz kılmak ve abdest almak ile ilgili bir eşleştirme sorusu vardır.

3.Ünite: Spor ve Sağlık

Üçüncü ünite "Spor ve Sağlık", "Sporda İlkler" ve "Adres Tarifi" başlıklı alt ünitelerden oluşmaktadır. Etkinlikte "su böreği" gibi geçmişte ve günümüzde pastanelerde ve evlerde yapılan bir börek çeşidine yer verilmiştir. Etkinlikte Türkiye'den genel olarak, Safranbolu'dan ve İstanbul'dan bahsedilmiştir. Bir başka etkinlikte eşleştirme sorusu olarak sporda simgemiz olan güreş yer almıştır.

4.Ünite: Sosyal Yaşam

Dördüncü ünite "Hobiler", "Gezi" ve "Sosyal Hayat" adlı alt ünitelerden oluşmaktadır. İlk etkinlik Türk yazarlarından olan Mustafa Kutlu'nun "Uzun Hikâye" adlı kitabı ile başlamaktadır ve aynı zamanda filme çevrilen "Uzun Hikâye'nin başrol oyuncularını görsel olarak verilmiştir. Etkinliklerde Türkiye'nin illeri olan Karabük, Bursa, İstanbul, Ankara'dan söz edilmiştir. Bir başka etkinlikte "Bizim Mahalle" adlı boşluk doldurmalı bir metin verilmiştir ve bu metinde Türkiye'nin mahalle kültürü yansıtılmıştır. Bir diğer etkinlikte Türkiye'nin dini bayramına değinilmiştir. Etkinliklerin sonunda "Ne oldum dememeli ne olacağım demeli." ve "Ya olduğun gibi görün ya da görüldüğün gibi ol." atasözlerine yer verilmiştir.

5.Ünite: Çevre ve Toplum

Beşinci ünite "İş Başvurusu", "Çevre" ve "Bayramlar" adlı alt ünitelerden oluşmaktadır. Etkinliklerde Türkiye'nin illeri olan Ankara, Çankırı ve İstanbul'dan bahsedilmektedir. Bir başka etkinlikte ise ülkemizin en yüksek dağı olan Ağrı Dağ'ından bahsedilmektedir. Diğer bir etkinlikte müzik dalında ülkemizin simgesi durumunda olan saz enstrümanından bahsedilmektedir. Ülkemizin simgesi olan Türk kahvesinden ve gözde kayak merkezlerinden olan Uludağ'dan bahsedilmektedir.

6.Ünite: Hayvanlar Âlemi

Altıncı ünite "Hayvanlar" ve "Dünya" adlı alt ünitelerden oluşmaktadır. Etkinliklerde Türkiye'nin şehirleri ve semti olan Çorum, Safranbolu ve Ümraniye'den bahsedilmiştir. Başka bir etkinlikte milli içeceğimiz olan ayrandan genellikle birçok tatlıcıda satılan ve evlerde de sıklıkla yapılan "burma tatlısı"ndan ve geçmişten günümüze oynanan "çelik çomak" oyunundan söz edilmektedir. Bir diğer etkinlikte ülkemizin değerli ozanlarından olan Âşık Veysel'den bahsedilmektedir. Boşluk doldurma sorusunda "Erken kalkan erken yol alır." atasözüne yer verilmiştir.

Tablolara göre yemek kültürüne ait 15 öge (A1: 7, A2: 8), deyim, atasözü ve özlü sözlere ait 18 öge (A2: 18), kültürel söyleyişe ait 7 öge (A1: 4, A2: 3), sanat, spor ve edebiyata ait 25 öge (A1: 5, A2: 20), inanışlara ait 12 öge (A1:6, A2:6), geleneklere ait 7 öge (A1:4, A2:3), şehirler ve tarihi yerlere ait 61 öge (A1:19, A2:42), haberleşme ve ulaşımına ait 2 öge (A1:1, A2:1), sosyal yaşam ve diğerlerine ait 3 öge (A2:3), giyime ait 2 öge (A1: 2) olmak üzere toplamda 152 kültürel öge tespit edilmiştir.

Sonuç ve Öneriler

Yabancı dil öğretiminin temelini oluşturan ders kitapları metinler ve etkinlikler yoluyla kültür aktarımının önemli unsurlarından biridir. Türkçe öğretiminde kültür aktarımının en önemli aracı olarak okuma metinlerini görmektedir. Bu konudaki çalışmalarında metinler aracılığı ile öğrencilerin Türk kültürü ile kendi kaynak kültürlerini karşılaştırma imkânı bulabilecekleri ortamda farklı kültürlere hoşgörü ile yaklaşılmasının gerekliliğini ve farklı örneklerle hedef dili daha iyi öğrenebilecekleri belirtmişlerdir. Ayrıca yapılan araştırmalarda hedef dilin öğretilmesinde kullanılan ders kitaplarında kültürel öğelere az yer verildiği tespit edilmiştir (Çiftçi, 2019; Demir, 2014; Erdem ve diğerleri, 2015; Erdil, 2018; Kocayanak, 2019; Uygun ve Çopur, 2021; Sever, 2019; Erdal ve diğerleri, 2018; Okur ve Keskin, 2013).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde istenilen seviyeye uygun beceriler doğrultusunda Türk kültürüne ait kültürel öğelerin tespit edilmesi hem dil öğretimini kolaylaştıracak hem de bu süreci hızlandıracaktır. Yabancılar Türkçe öğretiminde öğretmenler kadar kitapların işlevi de önemlidir. Bu araştırmada Bolu TÖMER Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti (A1 – A2) ders kitabı kültürel öge aktarımı bakımından Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metninde belirlenen ölçütler doğrultusunda değerlendirmeye alınmıştır. Türkçe öğretiminde kullanılan Türkçe Yaşamak Seti (A1 ve A2) kültürel öğeler bakımından A1 seviyesinde 48 öge A2 seviyesinde ise 104 öge tespit edilmiştir. Kitaplar bir bütün olarak incelendiğinde 61 öge ile şehirler ve tarihi yerler başta olmak üzere onu takiben 25 öge sanat, spor ve edebiyat; 18 öge deyim, atasözü ve özlü sözler; 15 öge yemek kültürü; 12 öge inanışlar; 7 öge gelenekler; 7 öge kültürel söyleyişler; 3 öge sosyal yaşam ve diğerleri; 2 öge haberleşme ve ulaşım; 2 öge giyim başlıkları yer almaktadır.

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Türkçe Yaşamak Setinin (A1, A2) Kültür Aktarımı Açısından Değerlendirilmesi

Evaluation of the Turkish Living Set (A1, A2) Used in Teaching Turkish as a Foreign Language in Terms of Cultural Transfer

Görüldüğü gibi, sosyal yaşam ve diğerleri, haberleşme ve ulaşım, giyim kültür unsurlarının daha az yer verilmiş olması dikkat çekmektedir.

A1 ve A2 seviyesinde hazırlanan Türkçe öğretim ders ve çalışma kitabında yer alan etkinliklerde dil bilgisine daha fazla odaklanılmıştır. Bundan dolayı diğer becerilere daha az yer verilmiştir. Öğrencilere daha açıklayıcı bilgiler vermek adına görsellerin renkli olması ve metinlerle uyum içinde olması gerekmektedir. Aynı zamanda yer alan görsellerin estetik ve konuyla ilgili olması gerekir. A1 ve A2 seviyesinde resimlere bolca yer verilmeli ve nerede olduğu mutlaka belirtilmelidir. 61 öge şehirler ve tarihi yerler olmasına rağmen öğrencilerin hedef dildeki coğrafyayı öğrenmesi adına Türkiye'nin farklı şehirleri ile örneklendirilmelidir.

Kitaplarda günlük hayata ve sosyal hayata ait öğelerin bir cümle içinde geçmesinden ziyade bir bağlam içinde verilmesi ve tanımlanması önerilmektedir. Verilen kültürel değerler, hedef dili öğrenmesine katkıda bulunacak ve kitabın daha eğlenceli hale gelmesini sağlayacaktır. Kültürel öğelerin kitapta dengeli olarak dağılımı sağlanmalıdır.

Kaynakça / Reference

- Aksan, D. (1995). *Her yönüyle dil*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Bacaklı, Y., Kapağan, E. ve Kundakçı, M. (2023). *Türkçe yaşamak Türkçe öğretim seti (a1, a2)* (1.Baskı). Go Turkey And Study Academy.
- Byram, M. (1997). 'Kültürel farkındalık' kelime öğrenimi olarak. *Dil Öğrenme Dergisi*, 16 (1), s. 51-57. <https://doi.org/10.1080/09571739785200291>
- Cef (2001) CommonEuropean Framework Of Reference For Language, Learning, Teaching, Assesment (Cambridge UniversityPress, Cambridge).
- Çakmak, C. (2019). Yedi iklim Türkçe öğretim setinin (a1-a2) kültür aktarımı açısından değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(65), s.756-763.
- Çifçi, E. (2019). Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde kullanılan "Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin Türkçe" kitabında kültür aktarımı.

- Demir, D.(2014).Yabancı dil olarak Türkçe öğretim kitaplarının kültürel içeriği. *Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Araştırmaları Dergisi*, 1, s. 53-61.
- Erdal, K., Dağdeviren, İ., Gökhan, O., Şen, H.,H, ve Şenay, E.(2018). Yabancılara Türkçe öğretimi ders kitaplarında kültürel öğeler (A2 Düzeyi). *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 12, s. 11-23.
- Erdem, M. D., Gün, M. Ve Karateke, B. (2015). İleri seviye için hazırlanan istanbul yabancılara Türkçe öğretim setinin kültür aktarımı açısından incelenmesi. *International Journal of Language Academy*, 3 (1), s. 8-17.
- Erdil, M.(2018). Türkçe okutmanlarına ve yabancı öğrencilere göre istanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarında (A1-A2) kültür aktarım. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 6(1) s. 337-357.
- Ergin, M. (1990). *Türk dil bilgisi*. Bayrak Yayınları.
- Güvenç B. (2002). *Kültürün abc'si* (2.Baskı).Yapı Kredi Yayınları.
- Kalenderoğlu, İ. (2015). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan temel düzey (a1,a2) ders kitaplarında kültür aktarımı. *21.Yüzyılda Eğitim ve Toplum Dergisi*, 4(12), s.73-83.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar-ilkeler-teknikler*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Kocayanak, D.(2019). Yabancı dil olarak Türkçe ders kitaplarında kültür aktarımı: Türkçeye yolculuk öğretim seti örneği (A1-A2 Düzey).*Türkçe Eğitimi ve Çocuk Edebiyatı Kurultayı*. Ankara, s.160-170.
- Korkmaz, Z. (2007). *Türk dili üzerine araştırmak*. TDK.
- Okur, A. ve Keskin, F. (2013). Yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin aktarımı: İstanbul Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti Örneği. *The Journal of Academic Social Science Studies (JASSS)*, 6 (2), s.1619-1640.
- Ökten, E., Kavanoz, S.(2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimini hedefleyen ders kitaplarında kültür aktarımı. *Turkish Studies*, 9(3), s. 845-862.
- Sever, P. (2019) *Yeni hitit dil öğretim seti ile yedi iklim dil öğretim setinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültür aktarımı açısından karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir.
- TDK (2011). *Türkçe sözlük*. TDK, s. 662-664.
- Uygun, M. ve Nalçacıgil Çopur, E. (2021). Metropol yayınları TÖMER yabancılar için Türkçe öğretim seti (A1-A2) ders kitabının yabancılara Türkçe öğretiminde kültür aktarımı bağlamında incelenmesi. *Elektronik Dil ve Eğitim Dergisi*, 2(1), s. 33-47.

**Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan
Türkçe Yaşamak Setinin (A1, A2) Kültür Aktarımı Açısından
Değerlendirilmesi**

**Evaluation of the Turkish Living Set (A1, A2) Used in
Teaching Turkish as a Foreign Language in Terms of Cultural
Transfer**

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

